

*Posuzování zdravotní způsobilosti k
přípravě na povolání*

*MUDr. Dana Kukřová, CSc.
říjen 2010*

zdravotní způsobilost a její posuzování

- *zdravotní způsobilost je hodnocení (kvalifikovaný odhad), zda posuzovaná osoba je při zjištěném zdravotním stavu schopna bez újmy na zdraví svém nebo dalších osob vykonávat práci s konkrétní zdravotní náročností*
- *posuzování zdravotní způsobilosti je zjištění*
 - *jak bude stabilizovaný zdravotní stav pacienta ovlivněn nároky, které na něho klade výkon práce, služby nebo jiných činností v konkrétních podmínkách, nebo*
 - *zda zdravotní stav pacienta je v souladu s předpoklady nebo požadavky stanovenými pro výkon práce, služby nebo jiných činností,*
- *prevence je včasné vyhledávání faktorů, které jsou v příčinné souvislosti se vznikem nemoci nebo zhoršením zdravotního stavu a provádění opatření směřujících k odstraňování nebo minimalizaci vlivu těchto faktorů*

*posuzování = hodnocení kvality zdraví ve vztahu
ke známé zátěži*

vstupy

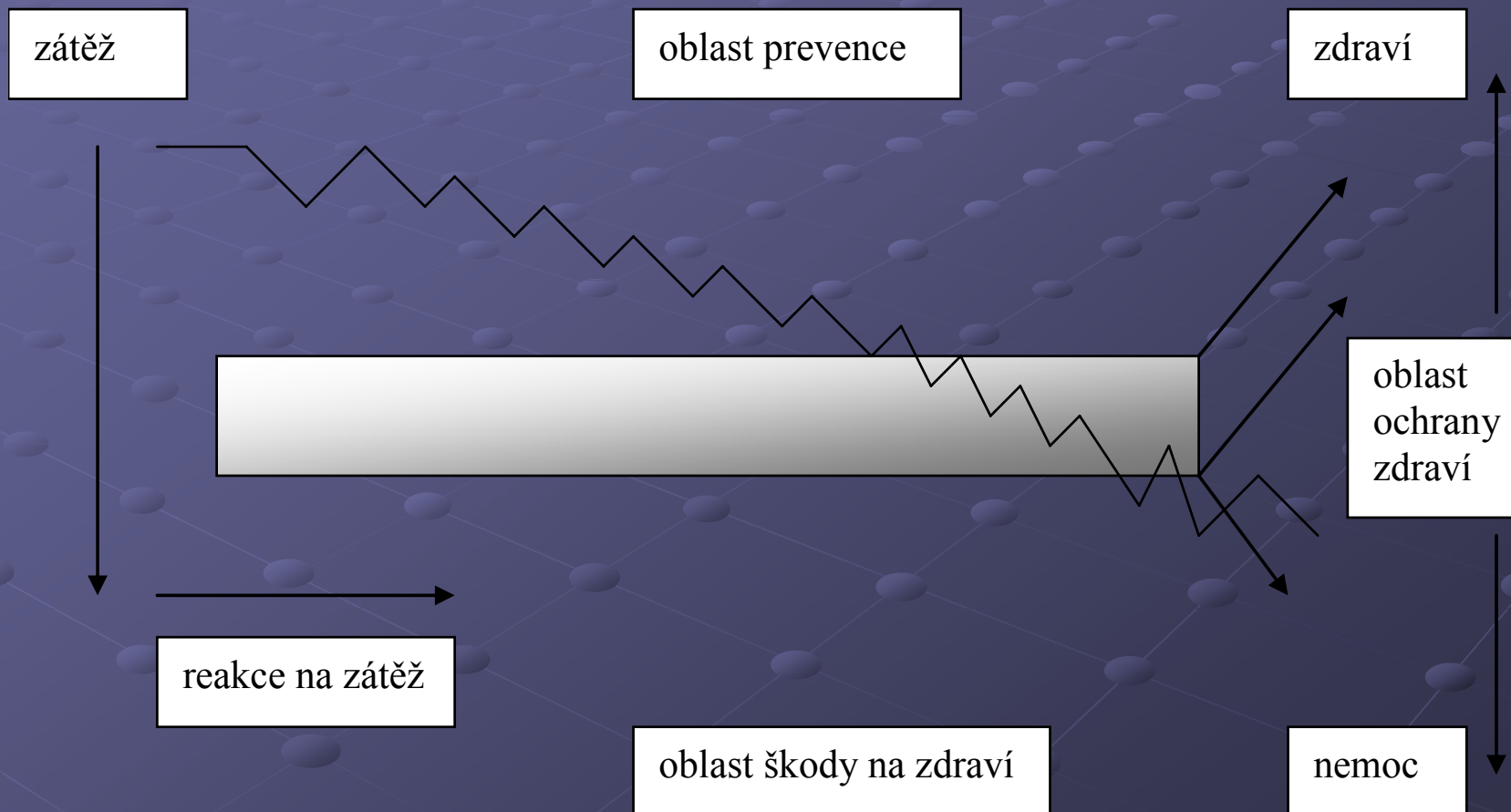
*kvalifikovaný odhad zdravotních
nároků souvisejících s výkonem práce
nebo činnosti za konkrétních
podmínek*

+

*zjištěná kvalita zdraví aktuální v
době posuzování*

*posudková rozvaha
závěr = posudek*

rozvaha

rozsah vyšetření

preventivní prohlídka posudková

- *vždy vlastní lékařské vyšetření posuzujícím lékařem, důraz na sběr anamnézy*
 - *odborná vyšetření vyžadovaná na základě předpisu*
-
- *další odborná vyšetření vyžadovaná z důvodu zdravotního stavu nebo pracovních podmínek*
 - *určuje posuzující lékař*
 - *informace ze zdravotnické dokumentace registrujícího PL*

zdravotní náročnost

- *zdravotní náročnost = kvalifikovaný odhad nároků na kvalitu zdraví*
- *informace*
 - *rámcová znalost činnosti*
 - *doba zatížení*
 - *biorytmus*
 - *zdravotní rizika = faktory pracovních podmínek a jejich míra podle kategorizace prací (§ 37 a násl. zákona č. 258/2000 Sb.)*
 - *bezpečnostní rizika = rizika úrazu (výška a jaká, střelná zbraň, řízení motorového vozidla a jaké skupiny)*

zdravotní způsobilost a příprava na povolání

● *zdravotní náročnost praktické výuky*

- *nezbytnost praktické výuky*

+

● *pracovní uplatnění v profilu absolventa*

● *rámcový – školní vzdělávací program*

lékařský posudek

- *rozhodování v posudkové činnosti je správním řízením svého druhu –*
 - *lékařský posudek je vydáván podle zákona č. 20/1966 Sb.*
- *oprávnění k posudkové činnosti*
- *náležitosti posudku - vyhláška č. 385/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů*
 - *a) identifikační údaje posuzované osoby, zdravotnického zařízení a lékaře*
 - *b) účel vydání posudku,*
 - *c) posudkový závěr,*
 - *je zdravotně způsobilá*
 - *je zdravotně způsobilá s podmínkou*
 - *je zdravotně nezpůsobilá*
 - *d) poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání,*
 - *e) datum vydání posudku. posudkový závěr*

právní rámec

*zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání*

vyhláška č. 3/2010 Sb., o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek

směrnice č. 49/1967 Věst. MZ ČSR, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění pozdějších úprav

zákon č. 561/2004 Sb.

- *zásada rovného přístupu ke vzdělání bez jakékoli diskriminace z důvoduzdravotního stavu*
 - *diskriminací není rozdílné zacházení uplatňované za účelem ochrany osob se zdravotním postižením (zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon)*
- *předpokladem k přijetí uchazeče ke střednímu, vyššímu odbornému vzdělání a konzervatoři je rovněž splnění podmínek zdravotní způsobilosti*
 - *zmocnění pro stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání*
- *povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců*
 - *informovat školu o změně zdravotní způsobilosti*

nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

● stanoví

- podmínky zdravotní způsobilosti , a to jako výčet onemocnění a zdravotních obtíží, které vylučují zdravotní způsobilost uchazeče ke vzdělání, a to pro jednotlivé obory vzdělání*
- onemocnění nebo zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče*
 - ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních , uvolnit žáka na žádost zcela nebo z části vyučovacího předmětu (§67 odst. 2 zákona)*
 - žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa*

Onemocnění či zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání

- 1. prognosticky závažná onemocnění podpurného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.*
- 3. prognosticky závažná onemocnění horních končetin znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybů v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.*
- 4. prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé i jemné motoriky) v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.*
- 5. prognosticky závažná onemocnění cév a nervů horních končetin, vylučující činnosti v riziku vibrací v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.*
- 7. prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud*
 - a. při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami,*
 - b. nelze při praktickém vyučování vyloučit činnosti se zvířaty,*
 - c. při praktickém vyučování nelze vyloučit styk s potravinami,**a je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.*

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

**Omezení nebo zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek
zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání**

Kategorizace

1. Degenerativní závažná onemocnění pohybového aparátu, zneužívající záložní páteře v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
2. Degenerativně závažné onemocnění pohybového aparátu zneužívající členky ve výměrové poloze činnosti vyžadující střední velkou závažnost v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
3. Degenerativně závažná onemocnění horních končetin zneužívající jemnou motoriku a koordinaci pohybů v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
4. Degenerativně závažná onemocnění horního konce horních končetin (prsty) nebo i jiné motoriky v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
5. Degenerativně závažná onemocnění srdce a nervů horních končetin, vylučující činnosti v rozkladu v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
6. Degenerativně závažná onemocnění s degenerativní onemocnění kloubů a systémová onemocnění pohybového aparátu
 - a) při praktickém vyučování nelze vyloučit silná znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami,
 - b) nelze při praktickém vyučování vyloučit činnosti se zvláště,
 - c) při praktickém vyučování nelze vyloučit s kontaktními, a je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
7. Degenerativně závažná onemocnění dýchacích cest a plíce včetně onemocnění alergických, pokud
 - a) nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysokém průtokovém prostředí,
 - b) nelze při praktickém vyučování vyloučit činnosti se zvláště,
 - c) při praktickém vyučování nelze vyloučit s kontaktními, a je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
8. Pracovní obtíže
 - a) alergizující látky používané při praktickém vyučování,
 - b) látky ropného původu v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
9. Alergie či onemocnění kůže, spojivek nebo dýchacích cest

11. Degenerativně závažná onemocnění srdce a močového měchýře vyžadující střední velkou závažnost v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
12. Degenerativně závažná onemocnění krevního tlaku apod.
13. Krevní srať.
14. Nemoci zánětlivých onemocnění dýchacích cest a vylučující, smáčejí nebo nepravděpodobný provoz.
15. Degenerativně závažná onemocnění endokrinního systému, včetně diabetu mellitus.
16. Degenerativně závažná onemocnění mechanismu imunity.
17. Degenerativně závažná onemocnění nervového systému.
18. Degenerativně závažná onemocnění jater (chronická hepatitida).
19. Degenerativně závažná onemocnění spojená s epileptickými záchvaty a kolapsové stavy, včetně se činností ve výšce, s motorickou rychlostí, s rotujícími stroji, nákladní nebo zařízení nebo činností při kterých může vyvolat chvění zraků, a je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
20. Závažná onemocnění sluchu v případě onemocnění v rozkladu v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
21. Degenerativně závažná onemocnění vyžadující zvýšenou fyzickou zátěž s manipulací s těžkými v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
22. Degenerativně závažná onemocnění vidění, zorného pole nebo krevního, v případě činnosti s vysokými nároky na zrak nebo činnosti vyžadující progresivní vidění v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
23. Závažná onemocnění a onemocnění sluchu.
24. Degenerativně závažná onemocnění nervů.
25. Nemoci vyžadující fyzickou námahu související s výkonem příslušného odborního vzdělání. Kritéria jsou stanovená obecně pro určování výšky příslušného odborního vzdělání a jeho zdravotní náročnosti.
26. Nemoci vylučující výkon zdravotního průkazu v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
27. Nemoci vylučující splnění podmínek stanovených zařazením právního předpisu pro výkon povolání, na které bude uchazeč zaměstnán v daném odborném vzdělání v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.
28. Obtíže vyplývající z onemocnění zvláštních zdravotních požadavků.

RAMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro obor vzdělání

32-54-H/01
Výrobce obuvi

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání

32 – 54 – H/01 Výrobce obuvi

1	Charakteristika rámcových vzdělávacích programů středního odborného vzdělávání	2
1.1	Funkce rámcových vzdělávacích programů	2
1.2	Pojetí rámcových vzdělávacích programů	2
1.3	Vymezení pojmů	3
2	Cíle středního odborného vzdělávání	5
3	Kompetence absolventa	7
3.1	Klíčové kompetence	7
3.2	Odborné kompetence	10
4	Uplatnění absolventa	12
5	Organizace vzdělávání	12
6	Kurikulární rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání	13
7	Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání	47
8	Průřezová témata	49
8.1	Občan v demokratické společnosti	49
8.2	Člověk a životní prostředí	50
8.3	Člověk a svět práce	52
8.4	Informační a komunikační technologie	54
9	Zásady tvorby školního vzdělávacího programu (ŠVP)	57
9.1	Obecné zásady tvorby ŠVP	57
9.2	Zásady tvorby ŠVP pro večerní, dálkovou a kombinovanou formu vzdělávání	61
9.3	Zásady tvorby ŠVP pro zkrácené studium	62
10	Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu	63
11	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	65
11.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	65
11.2	Vzdělávání mimořádně nadaných žáků	68
12	Využití rámcových vzdělávacích programů ve vzdělávání dospělých	69

- b) Dodržovat technologické postupy při zhotovování jednotlivých stříhů svršků, tzn. aby absolventi:**
- stanovili vhodný technologický postup výroby obuvi pro daný stříh svršku;
 - zvolili vhodné stroje a výrobní zařízení pro daný výrobní způsob;
 - orientovali se v technické dokumentaci a oborových normách.
- c) Zhotovovat obuv individuálním nebo průmyslovým způsobem, tzn. aby absolventi:**
- používali ustálené číslování obuvi a značení dílců;
 - vedli předepsanou výrobní dokumentaci;
 - rozlišili a charakterizovali základní druhy přírodních, textilních a syntetických materiálů, polotovarů a komponentů používaných pro výrobu obuvi;
 - posoudili kvalitu materiálu a tažnost usňového materiálu, rozpoznali jeho případné vady;
 - zvolili vhodný materiál pro daný vzor;
vyltrajovali a vysékávali dílece;
 - připravovali komponenty pro výrobu obuvi;
 - zhotovovali svršky, připravovali je pro napínání a napínali svršky na kopyto;
 - spojovali svršky se spodkovými součástmi;
 - prováděli dokončení a konečnou úpravu obuvi;
 - obsluhovali obuvnické stroje pro jednotlivé typy výroby;
 - prováděli běžnou údržbu, seřizování a drobné opravy strojů;
 - opravovali a obnovovali opotřebenou obuv;
 - prováděli mezioperační kontrolu kvality, zhodnotili hotový výrobek a připravili k expedici.
- d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:**
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
 - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
 - znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
 - byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.
- e) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:**
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména

- podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

f) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4 Uplatnění absolventa

Absolvent najde uplatnění pro kvalifikovaný výkon pracovních činností v oblasti zhotovování obuvi, a to individuálním nebo průmyslovým způsobem. Bude připraven plnit pracovní úkoly při zakázkové výrobě, opravách a obnovování obuvi, při výrobě kopyt, při vysekávání usní a jiných vrchových, podšívkových i spodkových materiálů, při výrobě svršků, při sériové výrobě obuvi na konfekční dílně a při gumárenské výrobě obuvi. Je schopen hodnotit kvalitu vstupních surovin, polotovarů i hotových výrobků.

Absolvent najde uplatnění ve velkých i malých firmách, po získání nezbytné praxe je připraven pro podnikatelskou-živnostenskou činnost.

5 Organizace vzdělávání⁵

Délka a forma vzdělávání

Tento obor vzdělání lze realizovat v těchto formách vzdělávání:

- 3 roky v denní formě vzdělávání
- 1–2 roky v denní formě vzdělávání ve zkráceném studiu pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou, nebo střední vzdělání s výučním listem v jiném oboru vzdělání

Večerní, dálkové nebo kombinované vzdělávání je nejvýše o 1 rok delší než vzdělávání v denní formě.

Dosažený stupeň vzdělání

- střední vzdělání s výučním listem

⁵ Podle znění zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných jsou dále upraveny vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

S k u p i n a	Kód	Obor vzdělání	Kód	Nahrazovaný obor vzdělání	Nejvýše žáků na jednoho učitele odborného výcviku		Zdravotní způsob ilost	Kód příslušných oborů nástavbového studia	Název příslušných oborů nástavbového studia	P o z n á m k a
					ročník					
					1.	2. - 3.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství									4 7
	23 Strojírenství a strojírenská výroba									4 7
	23-51-H/01	Strojní mechanik	23-51-H/001	Zámečnick	12	12	1,3,7a,19			
	23-52-H/01	Nástrojař	23-52-H/001	Nástrojař	12	12	1,3,5,7a,19			
			23-53-H/001	Rytec kovů						
	23-65-H/01	Strojník	23-65-H/001	Mechanik silničních strojů	12	12	1,3,7a,19,			

vyhláška č. 3/2010 Sb.

- *obsah preventivní prohlídky podle § 29 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*
 - *u dětí ve 13, 15 a 17 letech věku vyjádření k pracovnímu, případně studijnímu zaměření v souvislosti s ukončením povinné školní docházky*

směrnice č. 49/1967 Věst. MZ ČSR

● *školní – dorostový lékař*

● *§ 16*

- *Periodické prohlídky dorostu, studentů a branců*
- *(1) Periodické prohlídky dorostu a studentů se konají, pokud lékař vzhledem k podmínkám práce (přípravy k povolání) nebo vzhledem ke zdravotnímu stavu nestanoví častější lhůtu, jednou ročně u dorostu v pracovním nebo učebním poměru, nejméně jednou za dva roky u studentů.*
- *(2) Výstupní prohlídky dorostu a studentů se provádějí při dovršení 18 let, popřípadě při skončení učebního poměru nebo studia na střední nebo vysoké škole.*
- *(3) Prohlídky vykonává u dorostu v pracovním nebo učebním poměru příslušný závodní nebo územní obvodní lékař, popř. dorostový lékař; u student; dorostový lékař.*

Děkuji za pozornost